

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 522/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **PB Capital, a.s.**, Mlynská 27, Košice, zastúpenej advokátkou JUDr. Danicou Holováčovou, Čajakova 5, Košice, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/173/2024 z 30. januára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva vlastníť majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/173/2024 z 30. januára 2025. Napadnuté uznesenie navrhuje zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, ďalej žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 eur, ako aj náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľka ako žalobkyňa podala na Okresnom súde Košice I žalobu vedenú pod sp. zn. 24C/91/2007, ktorou sa domáhala určenia, že je výlučným vlastníkom v žalobe vymedzenej časti bytového domu ňou označenej ako nebytové priestory, a zároveň aj určenia, že je podielovým spoluvlastníkom spoločných častí a zariadení domu spolu s ostatnými vlastníkmi bytov vo vymedzenom podiele (ďalej aj „sporná nehnuteľnosť“).

3. Okresný súd rozsudkom zo 17. februára 2015 žalobu zamietol. Rozsudok odôvodnil tým, že sporná nehnuteľnosť sa stala neoddeliteľnou súčasťou bytového domu vo výlučnom vlastníctve družstevnej organizácie, ktorá bola stavebníkom bytovej časti tohto bytového domu.

4. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie. Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 5Co/220/2016 z 9. mája 2017 rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny. Krajský súd dospel k záveru, že odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku [§ 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)] je daný čiastočne, pretože okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, lebo ich založil na chybnom hodnotení dôkazov. S poukazom na listinné dôkazy konštatoval, že sporná nehnuteľnosť sa v špecifikácii majetku patriaceho do privatizácie nenachádza, ak by sa v ňom aj nachádzala, len by nebola zahrnutá do zoznamu, sťažovateľka nie je právnym nástupcom spoločnosti ZDROJ UNIVERS, a. s. Právny predchodca sťažovateľky (ZDROJ POTRAVINY, a. s.) zmluvne nadobudol nehnuteľnosť OD GASTRODOM, avšak bez spornej nehnuteľnosti. Vychádzajúc z uvedeného, krajský súd považoval za preukázané, že sťažovateľka sa nestala vlastníkom spornej nehnuteľnosti (ani výstavbou, ani vydržaním, ani kúpou). Zároveň krajský súd uviedol, že okresný súd vyslovil nad rozsah predmetu konania, že žalovaní sú vlastníkami spornej nehnuteľnosti, s čím sa krajský súd nestotožnil, keďže ich vlastníctvo nebolo preukázané. Ani táto skutočnosť však nič nemení na správnosti výroku rozsudku okresného súdu, ktorý potvrdil, avšak z iných dôvodov ako súd prvej inštancie.

5. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktoré odôvodnila podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Sťažovateľka bola toho názoru, že právna otázka v zmysle § 421 písm. b) CSP «... spočíva v tom, ako mali sudy oboch inštancií posudzovať situáciu, pri ktorej sporná nehnuteľnosť - nebytové priestory č. 1 až 4 nachádzajúce sa v obytnom dome na ulici Puškinova 2 v Košiciach (ďalej aj „sporná nehnuteľnosť“) - nebola detailne špecifikovaná v privatizačnom pláne bývalého podniku ZDROJ Košice š. p., odštepny závod 11-09, avšak zmyslom a účelom privatizácie bol prevod všetkých práv a povinností vo vzťahu k uvedenému odštepnému závodu na právneho nástupcu, ktorým bola obchodná spoločnosť ZDROJ UNIVERS, a. s.».

6. Najvyšší súd zastavil dovolacie konanie v časti týkajúcej sa žalovaného v 5. rade z dôvodu čiastočného späťvzatia dovolania a vo zvyšku dovolanie sťažovateľky odmietol. Uviedol, že sťažovateľka v súvislosti s dovolacím dôvodom uvedeným v § 421 ods. 1 písm. a) CSP neformulovala a nekonkretizovala žiadnu právnu otázku, vo vzťahu ku ktorej sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej súdnej praxe. Skutočnosť, že dovolateľ nesúhlasí so záverom, že privatizáciou nedošlo aj k privatizácii sporných nehnuteľností a na tom základe k zamietnutiu jeho žaloby o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, sama osebe nemôže byť spôsobilá založiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pretože tento záver súdov bol výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, pričom správnosť skutkových zistení nie je predmetom dovolacieho prieskumu podľa dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP najvyšší súd uviedol, že od sťažovateľkou formulovanej otázky, ktorá má navyše výrazne skutkový rámec, nezáviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

7. Svoje dovolanie sťažovateľka doplnila podaním z 24. augusta 2021 o právnu argumentáciu. Keďže bola podaná po uplynutí dovolacej lehoty (štyri roky po podaní dovolania), dovolací súd na ňu neprihliadal (§ 430 CSP).

II. Argumentácia sťažovateľky

8. Proti napadnutému uzneseniu sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti argumentovala tým, že:

a) Napadnuté uznesenie je právne nesprávne, zmätočné, arbitrárne a svojvoľné, pretože sa ním *de facto* žiadnym spôsobom nevyriešil jej stav právnej neistoty. Sporná nehnuteľnosť, teda dotknuté nebytové priestory, ktoré sú predmetom sporu, právne ako nehnuteľnosti nemôžu existovať samostatne, ale iba ako súčasť celku – OD GASTRODOM, ktorý bol zahrnutý do privatizačného posudku a ktorý bol sprivatizovaný spoločnosťou ZDROJ UNIVERS, a. s., a následne v roku 2000 kúpený sťažovateľkou od tejto spoločnosti.

b) Neprihliadnutie najvyššieho súdu na podanie sťažovateľky, ktorým svoje dovolanie doplnila, predstavuje porušenie zásady kontradiktórnosti konania v dôsledku opomenutia v ňom obsiahnutých zásadných argumentov, skutkových tvrdení a aj dôkazných návrhov, čím došlo k porušeniu zásady procesnej rovnosti.

c) Z obsahu dovolania jednoznačne vyplýva právna otázka sťažovateľky, ktorá súvisí s výkladom a vysporiadaním sa s vlastníckym právom k spornej nehnuteľnosti, ktorá nebola detailne jasne špecifikovaná v privatizačnom pláne spoločnosti ZDROJ UNIVERS, a. s., bola v ňom zahrnutá iba ako súčasť hlavnej veci – OD GASTRODOM.

d) So záverom krajského súdu, že sporná nehnuteľnosť nebola predmetom privatizácie, nemožno súhlasiť, keďže ju možno podľa § 120 Občianskeho zákonníka považovať za neoddeliteľnú súčasť hlavnej veci OD GASTRODOM, s ktorou tvorí jeden celok, pretože je s ňou technicky aj funkčne spojená a jej oddelenie bez znehodnotenia hlavnej veci nie je možné. Spornú nehnuteľnosť teda nemožno považovať za spôsobilý predmet občianskoprávných vzťahov. Na účely privatizácie išlo o súčasť hlavnej veci, čo preukazuje skutočnosť, že v čase podania žaloby nebola sporná nehnuteľnosť na liste vlastníctva evidovaná, ako aj odkazy na viacero stavebnoprávných rozhodnutí v dotknutom privatizačnom pláne a aj samotný účel privatizácie. V tejto súvislosti sťažovateľka poukázala na judikát R 7/1987, z ktorého vyplýva, že súčasti hlavnej veci prechádzajú na nového nadobúdateľa hlavnej veci, aj keď nie sú výslovne uvedené v zmluve o prevode hlavnej veci. Krajský súd podľa nej jej vec nesprávne právne posúdil, pretože sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, čím je v tomto prípade naplnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

e) Súdny mali posudzovať otázku, či v prípade, ak sporná nehnuteľnosť nebola ako predmet prevodu detailne špecifikovaná v privatizačnom projekte bývalého podniku ZDROJ Košice, š. p., ako ani v kúpnej zmluve uzavretej medzi ZDROJ UNIVERS, a. s., so sťažovateľkou, bolo možné v tejto veci predpokladať a ustáliť záver, že bola sprivatizovaná ako súčasť OD GASTRODOM. Krajský súd prehľbil stav právnej neistoty sťažovateľky aj konštatovaním, že ani jedna zo strán sporu nie je vlastníkom nebytových priestorov.

f) Sťažovateľka v dovolaní položenú otázku považuje za otázku právnu, a nie skutkovú. Súdny nesplnil svoju funkciu orgánov ochrany ústavnosti, pretože z ich rozhodnutí nevyplýva jednoznačný a právne záväzný záver o tom, kto je vlastníkom spornej nehnuteľnosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie označených práv sťažovateľky napadnutým uznesením v dôsledku nesprávneho posúdenia splnenia podmienok prípustnosti jej dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Napadnuté uznesenie obsahuje nedostatočné a arbitrárne odôvodnenie.

10. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo na prístup k súdu (v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu pritom obsah práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zásadne zodpovedá obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy). Slovenská republika, ako aj všetky jej orgány verejnej moci majú pozitívny záväzok aktívnym spôsobom zabezpečiť, aby práva a slobody garantované jej právnym poriadkom neboli oprávneným subjektom pod jej jurisdikciou len formálne garantované, ale aby tieto práva a slobody boli „prakticky a efektívne“ dosiahnuteľné. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom na poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (II. ÚS 78/05, II. ÚS 249/05, I. ÚS 115/2020). Právo na prístup k súdu je nevyhnutnou, imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces a tvorí jeho esenciálny prvok (III. ÚS 875/2016 a rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Golder proti Spojenému kráľovstvu z 21. 2. 1975, sťažnosť č. 4451/70, body 35 a 36). Právo na prístup k súdu nemá absolútny charakter a môže podliehať obmedzeniam zo strany štátu (III. ÚS 275/2018). Takýmto obmedzením sú aj § 420 a § 421 CSP, ktoré vymedzujú prípady, keď je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok. Zároveň musí dovolateľ formulovať dovolanie spôsobom zodpovedajúcim § 431 až § 435 CSP.

11. V nadväznosti na sťažnostnú argumentáciu sťažovateľky ústavný súd, vychádzajúc zo svojho ústavného postavenia a poukazujúc na svoju stabilizovanú judikatúru, zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska

neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

12. Ústavný súd preto skúmal, či odmietnutie dovolania s odôvodnením predloženým najvyšším súdom spĺňa požiadavky kladené na súdne rozhodnutie. Na tento účel sa ústavný súd oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia, v ktorom najvyšší súd uviedol:

a) K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP najvyšší súd v napadnutom uznesení konštatoval, že sťažovateľka nevymedzila žiadnu právnu otázku, vo vzťahu ku ktorej sa mal krajský súd odkloniť od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu. Samotný jej nesúhlas so záverom súdov, že privatizáciou podniku ZDROJ Košice, š. p., nedošlo aj k privatizácii spornej nehnuteľnosti, na ktorom bol založený výrok o zamietnutí jej žaloby o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, nemôže sám osebe založiť prípustnosť jej dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pretože išlo o záver, ktorý bol výsledkom procesu hodnotenia dôkazov a skutkových okolností. Nesprávnosť skutkových zistení nie je predmetom dovolacieho prieskumu podľa uplatneného dôvodu dovolania.

b) Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP najvyšší súd konštatoval, že sťažovateľka špecifikovala v dovolaní právnu otázku, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie krajského súdu a ktorá dosiaľ nebola riešená dovolacím súdom, takto: *«... spočíva v tom, ako mali súdy oboch inštancií posudzovať situáciu, pri ktorej sporná nehnuteľnosť – nebytové priestory č. 1 až 4 nachádzajúce sa v obytnom dome na ulici Puškinova 2 v Košiciach (ďalej aj „sporná nehnuteľnosť“) - nebola detailne špecifikovaná v privatizačnom pláne bývalého podniku ZDROJ Košice š. p., odštepny závod 11-09, avšak zmyslom a účelom privatizácie bol prevod všetkých práv a povinností vo vzťahu k uvedenému odštepnému závodu na právneho nástupcu, ktorým bola obchodná spoločnosť ZDROJ UNIVERS, a. s.»*. S poukazom na uvedené vymedzenie právnej otázky najvyšší súd uviedol, že v tomto prípade nejde o vymedzenie konkrétnej právnej otázky riešenej odvolacím súdom, od ktorej záviselo jeho rozhodnutie. Sťažovateľka podľa najvyššieho súdu „len“ nesúhlasí so záverom súdov o tom, že sporná nehnuteľnosť nebola súčasťou majetku patriaceho do privatizácie podniku ZDROJ Košice, š. p., avšak bez vymedzenia právnej otázky. Najvyšší súd následne konštatoval, že bez riadneho vymedzenia právnej otázky nemôže pristúpiť k posúdeniu prípustnosti dovolania, a tak „suplovať“ aktivitu sťažovateľky v dovolacom konaní. Pre úplnosť následne uviedol, že načrtnutá právna otázka má v danom prípade výrazný skutkový rámec a sťažovateľka sa od neho fakticky domáhala úplného prehodnotenia rozhodnutia krajského súdu aj okresného súdu vrátane prehodnotenia skutkových okolností.

13. V rámci svojej judikatúry už ústavný súd vyslovil, že minimálnou požiadavkou ústavne súladného odôvodnenia musí byť poskytnutie konkrétnej a zrozumiteľnej odpovede na otázku naplnenia predpokladov prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) alebo b) CSP vo vzťahu ku každej dovolateľom relevantne uplatnenej právnej otázke. V konkrétnych okolnostiach táto odpoveď musí obsahovať posúdenie, či konkrétne dovolacie otázky sú otázkami právnymi, či sú pre rozhodovanú vec podstatné, t. j. nie sú otázkami hypotetickými či akademickými (II. ÚS 147/2020), a či ide o právne otázky, pri ktorých došlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe, resp. ktoré dosiaľ neboli v praxi dovolacieho súdu riešené.

14. Z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu je podľa ústavného súdu zrejmé, že základom v ňom prezentovanej interpretácii § 421 ods. 1 CSP, ktorá viedla

k odmietnutiu dovolania sťažovateľky z dôvodu podľa § 447 písm. f) CSP, je posúdenie predloženej dovolacej otázky ako otázky skutkovej povahy.

15. Otázkou rozlišovania medzi skutkovými a právnymi otázkami sa ústavný súd už zaoberal v niekoľkých svojich rozhodnutiach. V rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 97/2022 (bod 20) uviedol, že „skutková otázka súvisí so zisťovaním skutkového stavu a súvisí s ustálením toho, čo sa stalo. Na druhej strane, úvahy súdu o tom, ako zistený skutkový stav právne posúdiť, aký právny záver zo skutkového stavu možno vyvodiť a pod akú normu ho podradiť, je právnym posúdením a otázky s tým súvisiace sú právne otázky.“.

16. Zároveň je potrebné dodať, že existencia relevantných nedostatkov v procese dokazovania a zisťovania skutkového stavu môže naplniť dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, nie dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci. Rovnako tak aj zákonom ustanovený spôsob vymedzenia dovolacích dôvodov pre nesprávne právne posúdenie (§ 432 CSP), resp. pre existenciu väd zmätočnosti (§ 431 CSP) korešponduje s tým, že ide vo svojej podstate o rozdielne dovolacie dôvody, ktoré možno uplatniť pri rôznych namietaných pochybeniach popri sebe (I. ÚS 643/2017). Ak dovolateľ označí len jeden z nich, nemôže dovolací súd sám vykonať dovolací prieskum aj z hľadiska dôvodov prípustnosti dovolania zakladajúcich sťažovateľom neoznačený dovolací dôvod (IV. ÚS 644/2021, ZNaU 113/2021).

17. Ústavný súd poznamenáva, že predmetom preskúmaného sporu bolo určenie existencie vlastníckeho práva sťažovateľky a úlohou súdov zúčastnených na rozhodovaní v tejto veci bolo ustáliť, či sporné vlastnícke právo nadobudla, pričom dospeli k negatívnemu záveru. Ústavný súd sa stotožňuje v plnom rozsahu so záverom dovolacieho súdu, že sťažovateľka vo svojej argumentácii prezentovala len svoj názor na hodnotenie dokazovania, keďže ňou formulovaná otázka, či sporné nehnuteľnosti boli súčasťou privatizačného projektu, je otázkou skutkovou a odpoveď na ňu nebola založená na aplikácii hmotného práva. Ústavný súd preto považuje za vecne správny záver najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci, keďže sťažovateľka iný dovolací dôvod neuplatnila. Napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu v konfrontácii s námietkami sťažovateľky tak nemožno vyčítať svojvoľnosť, nedostatočnosť či ústavnú neutržateľnosť.

18. K argumentácii sťažovateľky týkajúcej sa nezohľadnenia doplnenia dovolania doručeného najvyššiemu súdu po uplynutí lehoty na podanie dovolania, v ktorom svoju argumentáciu doplnila o nové skutočnosti, ústavný súd poukazuje na jasnú formuláciu § 434 CSP, podľa ktorého dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

19. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti, v ktorej namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

20. Vo vzťahu k označenému právu vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd uvádza, že sťažovateľka porušenie tohto článku namietala v kontexte s tvrdeným porušením už uvedených práv, s ktorým sa ústavný súd nestotožnil. Z tohto dôvodu

nebolo možné uvažovať ani o následnom porušení základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy či jej práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

21. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších jej návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. októbra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu